

A Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet évente négyezer-kétszáz új hazai és import termékről ad véleményt — ettől függően kerül az áru forgalomba. Az elmúlt években elsősorban a háztartás-vegyipar és az élelmiszeripar termékei javultak. Képközpont: műszerek mérik, ellenőrzik a híradástechnikai cikkek minőségét

Falramászók

Ki mitől mászik föl a falra? Akinek minden hajszála égnek áll valamitől, akinél igen hamar fölmeleg a pumpa, aki hirtelen bepörög, begerjed, akinél szakad az ideg, mint lónál az ist-ráng, arra mondja mai nyelvünk, hogy falramászik. Annyira új lenne, hogy hivatalos nyelvünk előszobájáig sem jutott el? Legújabb szótárunk se veszi számba. De azért értjük.

Csak hogy itt valóságos falról van szó, tisztességes tíz emeletről. Szilágyi Károly gépkezelő, Almási Ferenc és Fülöp Sándor kőművesek tehát nem azt a kérdést kell föltenni, mitől másznak, inkább miért másznak a falra? Miért hát?

— Leginkább a fizetésért.
— Megfizetik?
— Ne mondja senkinek: nem nagyon.
— Miért mászik akkor a panelfalra a kőműves?
— Könnyebb, mint falat rakni.
— Külön szakma a falramászás?
— Két nap alatt meg lehet tanulni.

A Retek utca magas házainak névlegesen függőleges falán dolgoznak reggeltől estig, és megpróbálják helyrehozni, amit előtük más elrontott, vagy elfelejtett megcsinálni. Mit is?

— Oldalra veri az eső a házat, beázik. Ha a másik oldalról jön, akkor a másik ázik be. Betömjük a hézagokat.

— Miért úgy csinálják, hogy utána foltos lesz a fal? Most bekenik valamivel itt is, ott is, ahol éppen beázik, aztán két év múlva visszajönnek, bekenni a másik esíkot?

— Alulról így látszik? Tessék jól figyelni. Itt ez a vastag gumi, ahol nagy a hézag, ezt oda verjük. Itt a vékonyabb, ezt a vékony réssze kalapáljuk. Ahová már ez se fér, oda kenhető műanyagot teszünk. Ez a fehér, ez látszik messziről. De minden nyílást betömünk.

Függőpallónak mondják azt a lélekvesztőt, amelyik segít nekik az ég és föld között való lebegésben. Két szál drótkötél tartja, két villanymotor emeli vagy ereszt. Azért mondom a lebegést, mert ha nagyobb ut valamelyikük a kalapácsal, vagy erősebb nyomással gyömöszölik be a gumitömítőt, már lódul ki felé a szerkezet. Aki nem szokja meg, hogy lába alatt inog valami, már kapkodna.

— Jó, a munkát nem kell külön tanulni. De itt a két kötéltre, fönről lóg lefelé, akárki azon nem tud közlekedni.

— Öszintén szólva, mi sem tudunk. Nem is nagyon akarunk.

— Mire jó akkor?
— Csak biztonság kedvéért. Ha baj lenne, hozzá kapcsol-

juk az övet, és kivárjuk, amíg segítség érkezik.

— Volt már baj?
— Nem emlékszik? A biológiai központ épületén, Új-szegeden. Tűzoltók szedték le szegényeket.

— Mondta az előbb, hogy alulról nézve nem jól látszik minden. Fönről mit látni?
— Van itt néha akkora hasadék, az lenne a csoda, ha nem ázna be. A parkettát is látni lehet, kívülről.

— Szídják a kezét, aki úgy hagyta.
— Nem nagyon szídjuk.
— Úgy tudom, belül is kellett volna valami habarcstot kenniük. Ha megteszik legalább azt, nem látnának be a lakásba.

— Csak hogy nem kenték oda mindenhová.
— Mégsincs harag?
— Nekünk ez a dolgunk. Ez a kenyerünk.

— Kenyéradójuk pedig az, aki rosszul dolgozott.
— Így igaz.
— Beszéljünk őszintén: valakinek ezt is meg kell fizetni.

— A vállalat fizeti.
— Úgy tudom, a vállalat nem pénzt gyárt, hanem házat. A házat eladja, abból lesz a pénze. Innen alulról úgy tűnik, annyival drágábban kell adnia, különben koldusbotra jutna. Nem biztos, hogy így van, de alulról így látszik. És ettől mászik falra a hétköznapi ember.

Czirók András biztonsági őr veszi leghamarabb a lapot, és azt mondja:

— A mi zsebünkre megy ez, kérem. A munkásember zsebére.

— A dolgozók megfizetik. Úgy látszik, néha a trehány munkáért is.

— De a nyereség kisebb lesz.
— Miért nem mondja akkor egyik dolgozó a másiknak, az én nyereségemet ne csapd el a háztól, dolgozz rendesen?

— Ki tudná azt megmondani, melyik járt hét évvel ezelőtt éppen ezen a falon?
— Tehát hét évvel ezelőtt el lehetett rontani az idej nyereséget?

— Bírósg ítélt meg.
— Lehet, hogy valahol most is előre dolgoznak hét évvel?
— Ennyivel talán nem. Ha megvetemedt a panel, akkor is berakták. Lecsempült a sarka, akkor is. Azóta már jobban kitanulták a szakmát, a háziáriak is, a tervezők is, az építők is, ilyen hiba nem fordulhat elő.

— Ha hétévesnek mondja a házat, akkor ez hét évig beázott?
— Csak akkor, ha esett. Gondolom, ettől is falra lehetett mászni.

— Most a végét csinálják. És az oldalát?
— Ahhoz más szerszám kell. Ez a hosszú palló az ablakoknál nem mozoghat. Jártak már itt mérnökök, majd kitalálnak valami egy-

személyes kosaras fölönöt, vagy a tűzoltókat kérik el. Mindenképpen meg kell csinálni, mert jegyzőkönyv van rá.

Hitvány dolog lenne most azokat kárhozatni, azoknak „jól megmondani”, akik mégiscsak helyrehozzák a hibát, méghozzá sokkal nehezebb körülmények között, mint ahogy elődeik elrontották. El nem szalaszthattuk viszont az alkalmat, hogy néhány dologra rákérdezzünk, mert valahogy csak ki kell mondanunk, amit ma rosszul csinálunk, az hét év múlva elibénk áll, és ránk kiabál. Orvossága mégiscsak az lesz, ha egyik munkásember megmondja a másiknak, az én nyereségemre, meg a tiedre is, jobban vigyázz! Ezután már beszéljünk csak a falon járókról.

— A kezdet?
— Orvosi vizsga. Beültettek a forgószékbe, jól megpörgettek. Amikor másodszor is pörgettek, eszembe jutott ám, ha most reggeliztem volna, megfordulna a gyomromban az étel. Aki nem szédül, csak az jöhét ide. Így is szigorú parancs, hogy minden órában legalább tíz percet le kell jönnünk a földre. Ránk is fér, mert ha jól süt a nap, önti ám a beton a meleget, mint a pék kemencéje. Talán lefordulnánk, mint a szédült szünyög, ha be nem tartanánk.

— Ha esik?
— Akkor nem dolgozhatunk. Ha erős a szél, akkor se.

— Ha milyen erős?
— Gránként harminchat kilométeres sebességgel ha fúj, tilos fölmenni.

— Honnan tudják, most mekkora a szél?
— Öránk még nincsen hozzá. Érzés szerint.

A két kőművestől még annyit érdemes megkérdezni, milyen könyvet vesznek a kezükbe munka után?

— A Vedresbe járunk, est-tire.
— Nem elég a kőműves-ség?
— Érettségivel az is jobb.

— Mi lesz azután? Föl se jönnek többet a falra?
— Egy kis kiegészítővel technikus is lehet az ember.

Horváth Dezső

Szegedi KISZ-delegáció Turkuban

Szeged és a finnországi Turku között levő testvérkapcsolatok keretében ifjúsági delegáció utazott a napokban Batki Józsefnek, a KISZ szegedi városi bizottsága titkárnak vezetésével Turkuba. A delegáció tagja Zákány János, a KISZ Központi Bizottságának tagja, a SZOTE hallgatója, Cselovszky Györgyné, az AG-

ROKER KISZ-szervezetének titkára, Németh Sándorné, a városi KISZ-bizottság gazdasági ügyintézője és Havasi Zoltán, a városi KISZ-bizottság agit.-prop. titkára. A szegedi ifjúsági delegáció kinttartózkodása idején tárgyalásokat folytat a turkui városi ifjúsági tanács vezetőivel az együttműködés továbbfejlesztéséről, kulturális csoportok cseréjéről.

Tízezerért sem

Lemondott egy zűrös gazdasági egység nemrég kinevezett vezetője azzal, hogy „nem bírja tovább”. Nem ő okozta az „oltári személyi és pénzügyi széjjelenséget”, hanem a lehetetlen állapotok tették tönkre az ő idegeit. Talán el is fogadták volna a lemondását (mert a felettesei különben megbízható, igen rendes embernek tartják, az aggódnak az egészségéért), de nem tudják, kit állítsanak a helyére. Akiknek följajánlották ezt a tekintélyes állást, húzódoztak, mindenféle kibúvókat kerestek, sőt az egyik kerekemkurtán kijelentette: „Havi tízezerért sem vállalom”.

Egyébként ennél több pénz jön össze ott a vezetőnek havonta, még sincs vállalkozó.

Több megbecsülést várnak a felelős vezetők. Úgy érzik, a közvélemény valahogy nincs tisztában annak a felelősségével, akit kineveznek egy gyár, vagy intézmény élére. Sokak szemében csak a vasöntés, a kapálás az igazi munka, a többi csak amolyan „löttyögés, kádereknek való, akik „megfogták az isten lábát”.

Most ne beszéljünk arról, hogy gyakran egy kétkézi munkás többet keres, mint a főnöke, mert rögtön jön rá a válasz: de többet is melőzik. Valóban? Ki hozza többet az ország konyhájára: az a kubbikos-e, aki nekigyűrűkötve, izzadásig lapátol egész nap, vagy a műhelyekben „ölyvelgő” mérnök, aki a jól szervezett, zavartalan termelésen legetti a szemét? Elképzelhető, hogy az utóbbi. De ha ez így van,

több is jár neki elsején a borítékban. A szocializmus rendje ez. Talán furcsán hangzik, de nem a verejték mennyiségét, hanem a társadalom számára létrehozott értéket kell becsülnünk és anyagilag is jobban elismernünk.

Már hallatszik, hogy mi csoda beszéd ez? Örökké azt hangoztatják, hogy minden a dolgozó embereké, ebben az országban, hogyan érdemelhet akkor többet az, aki esetleg zsebre dugott kézzel nézi a szerszámforgatók igyekezetét. „Úgyis annyian vannak már az ilyen paplik, hogy a látásuk is bosszantó.”

Helyes. Legyen is bosszantó. A haszontalan tekerőket ki kellene utálni minden közösségből, sőt, a közvélemény erejével, nyomásával rákényszeríteni őket arra, hogy csináljanak valami hasznosat. Csak hogy más a lógás, más az irányítás, az ellenőrzés. Hányszor elhangzott már, hogy a munka példás megszervezéséért a vezetők a felelősek, a többi közt ez a dolguk, ezért kapják a fizetést. Rajtuk múlik, hogy folyamatos-e az anyagellátás, kapcsolódnak-e egymásba a különféle műveletek, zavartalan-e a gépek működése. Ezernyi gonddal jár ez, s lehet, hogy több álmatlan éjszakát igényel, mire létrejön a végső elgondolás. S amikor végre mozgásba jön az egész mechanizmus, magától értődik, hogy muszáj figyelemmel kísérni, tökéletesíteni 5-6 évig tovább. Ezt úgy mondják, próbára kell tenni az elméletet. S miután

minden kifogástalan és haladósabb a munka, az egész kollektíva örül neki. Némelyek pénzösszegekben képesek kifejezni, hogy a jól szervezett munka mekkora többletbevételt jelent a gyárnak, legtöbbször azonban csak ösztöneikkel érzik: ez jó, így kell ezt csinálni. Egy odaadó, ügyes elméleti szakember tehát — jóllehet, gyakran látják sétálni a műhelyben — összehasonlíthatatlanul több értéket hoz létre, mint az a lakatos, aki tiszteletreméltó szorgalommal reszelget, vagy kalapálgat ugyan, de az üzem jövedelmezőbb gazdálkodását csak igen szerény mértékben segíti elő.

A jó vezetőt nehéz megfizetni. Van, aki könnyedén és pontosan, nagy hatékonysággal végzi a dolgát, míg egy másik csak megfizetett agymunkával produkálja ugyanazt. Ez egyéni adottság kérdése, az utóbbit nyilván nem lehet többre tartani csak azért, mert gyakrabban fáj a feje. A végeredmény a fontos, az értékelhető, s mérhető. A munkások gondolkodó része tárgyilagosan ítéli meg ezt a dolgot, s nagyra becsüli a közgazdászokat, a mérnököket, a pszichológusokat, s főleg a felelősséget viselő vezetőket. Belátnak ezeknek a vezető embereknek a munkakörébe, s tudják, hogy a netán kétszeres fizetés koránt sincs arányban azzal az idegkoptató fáradozással, amit a hatékony gazdálkodás és az emberek kellemes közérzete igényel.

F. N. I.

Szövetkezeteink jól szolgálják a fejlett szocializmus építését

A nemzetközi szövetkezeti nap országos ünnepe — Losonczy Pál levele

Vasárnap a nyíregyházi sóstói kultúrparkban rendezték meg az 56. nemzetközi szövetkezeti nap országos ünnepségét, mintegy 10 ezer résztvevővel.

Szabó Istvánnak, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa elnökének megnyitóját követően Sándor Vilmos belkereskedelmi miniszter mondott beszédet. A Központi Bizottság és a kormány nevében köszöntötte a szövetkezetek tagságát, vezetőit és dolgozóit, majd a szövetkezeti ágazatok eredményeiről, feladatairól szól. Jelenleg a mezőgazdasági terület harmadnegyed részén gazdálkodik 1360 termelőszövetkezet. Termelésük olyan színvonalra emelkedett, amely alapvetően járul hozzá országunk népének megbízható és kiegyensúlyozott élelmiszerellátásához, az ipar mező-

és lakossági szolgáltatások terén jelentkező igények jobb, színvonalasabb kielégítéséhez. További feladatok sikeres megoldását hivatottak segíteni a nagyüzemek elsődleges fejlesztése mellett a tsz-tagok háztáji gazdaságai is.

Az ipari szövetkezetekről szólva rámutatott, hogy ezek az ipar gazdaságos termék-szerkezetének kialakításában sajátos helyet foglalnak el, s egyre nagyobb a szerepük a lakásprogram megvalósításában is. A miniszter ezután hangsúlyozta:

— Pártunk és kormányunk jövőbeni fejlődésünket saját lehetőségeink jobb hasznosítására, tartalékaink feltárására, népünk odaadó munkájára, a szocialista integráció elmélyítésére, a KGST keretében folytatott együttműködés további erősítésére alapozza. A feladatok között

számos kérdés megoldása a szövetkezetekre vár. Döntően a mezőgazdasági szövetkezetek tagságán múlik az idén is, hogy milyen lesz az ellátás mezőgazdasági termékekből, sőt, nagyrészt az is, hogyan alakul a külkereskedelmi mérleg. Országosan az idén mintegy 1,7 millió hektár kalászos gabonát kell learatni. Ehhez mintegy 14 000 kombajn áll rendelkezésre, s ezzel a géppáállománnyal átlagos időjárást feltételezve 22-24 nap alatt lehet a gabona aratását elvégezni.

— Az ipari szövetkezetek legfőbb feladata az áruteremelés mellett a lakásépítés

és lakossági szolgáltatások terén jelentkező igények jobb, színvonalasabb kielégítése. Társadalmunk azt várja a szövetkezetektől — mondotta a miniszter —, hogy ésszerűen, takarékosan, növekvő hatékonysággal használják fel erőforrásaikat, s a mennyiségi növekedést kapcsolják egybe az élet követezte szigorú minőségi követelmények teljesítésével.

A miniszter beszéde után felolvasták Losonczy Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének levelét:

„A nemzetközi méretekben is egyre inkább kiterjedő szövetkezeti eszme és mozgalom hazánkban fontos társadalompolitikai és gazdasági szerepet tölt be. A szocialista szövetkezeti gondolat a hazai szövetkezeti mozgalom szép eredményei és további céljai jól szolgálják a fejlett szocialista társadalom építésének ügyét.

A szövetkezeti nap ünnepe az ügy fontosságához méltóan járulnak hozzá a társadalmunk széles rétegeit érintő és mozgósító sokirányú kollektív tevékenységek további kiszélesítéséhez és eredményességéhez. Mivel személyesen — sajnos — nem lehetek jelen, ezúton tisztelettel és megbecsüléssel köszöntöm a nemzetközi szövetkezeti nap résztvevőit és az egész szövetkezeti mozgalom széles táborát. További munkájukhoz, nemes törekvéseikhez sok sikert, jó egészséget és boldogságot kívánok.” (MTI)